

Q&A Challenge rivierkreeften

1. **Waarom organiseren jullie een wedstrijd om rivierkreeften af te vangen?**

Exotische rivierkreeften - zoals de rode Amerikaanse rivierkreeften – zijn soorten die schade toebrengen aan onze waterkeringen en de waternatuur. Ze horen van nature niet in ons water thuis en kennen weinig natuurlijke vijanden. De populatie groeit gestaag door en daarmee wordt de kans groter dat er steeds meer schade aan waternatuur en waterkeringen ontstaat.

Een geschikte manier om deze dieren af te vangen is er nog niet en daarom vragen we iedereen die een goed idee heeft mee te doen!

2. **Waar moet een goed vangtuig aan voldoen?**

- Het vangtuig ziet er fysiek anders uit dan de huidige korven en fuiken. (Er kan dan geen verwarring zijn en handhavers kunnen makkelijk controleren)
- Zorgt voor een efficiënte afvang van veel kreeften, ook de kleinere exemplaren
- Leidt tot weinig ongewenste bijvangst
- Is diervriendelijk en zorgt niet voor onnodig leed bij de kreeften
- Leidt niet tot (milieu)schade of andere overlast
- Is praktisch toepasbaar in veel verschillende typen wateren
- Is ook vanuit kosten oogpunt breed toepasbaar
- Is haalbaar met het oog op complexiteit

3. **Wat zijn de spelregels?**

- Ingediende ideeën worden vanaf dat moment als openbare informatie beschouwd. Dit betekent dat Delfland én andere partijen elk idee mogen gebruiken voor commerciële toepassing, ook als dit idee geen prijs heeft gewonnen.
- Je mag meerdere ideeën indienen.
- Je kunt ook na indiening je idee bewerken en aanvullen. Op 12 januari wordt het idee 'bevroren'.

- Na indiening van je idee kan de organisatie je benaderen voor vragen of het verzoek om aanvullende informatie.
- Medewerkers van Het Hoogheemraadschap van Delfland mogen meedoen, maar kunnen geen prijzen winnen.
- Na afloop van de challenge worden alle ideeën openbaar gemaakt.
- Wanneer ideeën sterk op elkaar lijken, kan de jury besluiten om een gedeelde winnaar aan te wijzen.
- Beslissingen van de jury zijn definitief, er kan geen bezwaar worden aangetekend.

4. **Wat doen jullie met de ideeën die jullie ontvangen?**

Via het platform [Winnovatie.nl](https://www.winnovatie.nl) kun je tot 12 januari eenvoudig je idee of ontwerp indienen. Voeg een beschrijving toe en zet er bijvoorbeeld foto's, tekeningen en/of berekeningen bij. Daarna buigt een jury van experts zich over alle ingediende ideeën. De te winnen geldprijzen zijn €1000,- (hoofdprijs), €450,- (tweede prijs) en €250,- (derde prijs). Uiterlijk 12 februari worden de winnende ideeën bekend gemaakt. Deze ideeën worden verder gebruikt door Delfland in de ontwikkeling van het nieuwe vangtuig.

5. **Mag ik nu al rivierkreeften vangen?**

Ja dat mag, mits je ze vangt met een hengel. Kreeften vangen met fuiken, korven of netten is voorbehouden aan beroepsvissers. Je moet wel in het bezit bent zijn van een vispas of schriftelijke toestemming hebben van de visrechthebbende van het betreffende water.

6. **Waarom vissen jullie nu niet grootschalig af met fuiken, korven of netten?**

Een goede manier om exotische rivierkreeften af te vangen is er nog niet. Met bestaande vangtuigen vangen vissers veel bijvangst. Dat willen we zoveel mogelijk voorkomen en daarom zijn we op zoek naar alternatieve vangtuigen. Daarbij zijn de bestaande vangtuigen gericht op de grote exemplaren (commercieel belang) en laten de kleine rivierkreeften ongemoeid.

7. **Is het nodig om een melding te maken als ik een rivierkreeft zie?**

Je kan een melding maken via [waarneming.nl](https://www.waarneming.nl) of via de app 'snApp de exoot'. Naast het waterschap, kunnen dan ook bijvoorbeeld wetenschappers deze gegevens gebruiken.

8. Zijn rivierkreeft schadelijk voor de visstand?

Rivierkreeften eten allerlei waterplanten en waterdieren. Dit leidt tot een afname van voedsel in het water, vertroebeling en minder schuilplekken voor vissen.

9. Moeten we niet gewoon wachten tot zich natuurlijke vijanden aandienen?

Er zijn nu al verschillende soorten, zoals futen en reigers en verschillende vissoorten, die rivierkreeften eten. Door de hoge voortplantingssnelheid van rivierkreeften verwachten we niet dat deze natuurlijke vijanden de aantallen kreeften zodanig terugdringt dat er geen overlast meer ervaren wordt.

10. Waarom laten we deze rivierkreeften niet gewoon leven? Ze kunnen er toch ook niets aan doen dat ze daar zitten?

De exotische rivierkreeften staan op de EU Unielijst van invasieve soorten. De exotische rivierkreeften dienen actief te worden bestreden en verspreiding tegen te gaan.

11. Wat zijn de voor en nadelen van de bestaande vangtuigen?

Elk vangtuig heeft zijn eigen voor- en nadelen.

- Korf: Dit zijn eenvoudig uit te zetten, handzame vangtuigen. Er worden redelijke aantallen kreeften mee gevangen, en er is betrekkelijk weinig bijvangst.
- Fuik: Het uitzetten van fuiken vergt meer inspanning dan van korven. Er kunnen grote aantallen kreeften mee worden gevangen, maar er is ook meer bijvangst van o.a. verschillende soorten vis.
- Panfluitval: De panfluitval richt zich heel specifiek op kreeften, en er is vrijwel geen bijvangst. Echter past er maximaal een beperkt aantal kreeften in iedere buis van de panfluit, en voor het verwijderen van grote hoeveelheden is het huidige ontwerp dus niet zo geschikt.

Daarnaast zijn er nog veel meer ontwerpen, waar mogelijk vernuftige maar nog weinig bekende varianten tussen zitten. De bekende varianten hebben echter bijna allemaal één of meerdere nadelen, vooral omdat ze zijn ontworpen met het oog op vangst van veel grote commerciële exemplaren, en niet voor het wegvangen van zoveel mogelijk kreeften van allerlei groottes zonder bijvangst.

12. Op welk momenten kan ik het beste rivierkreeften vangen?

Rivierkreeften vertonen op verschillende momenten in het jaar verschillende vormen van activiteit. Wanneer het water warmer wordt in het voorjaar worden rivierkreeften actiever. Deze verhoogde activiteit duurt totdat het kouder wordt zo rond november. Rond augustus als de weersomstandigheden precies goed zijn kunnen rode Amerikaanse rivierkreeften gaan migreren. Dan zien we ze ook wel op land. In het najaar zitten veel vrouwtjes met eieren/jongen veelal verstopt in holletjes. Wat het juiste moment is om te vangen is dus o.a. afhankelijk van doel en aanpak. Er valt hierin ook nog het één en ander te ontdekken. Vooral de warmste periode voordat de vrouwtjes met eieren wegduiken lijkt de meeste belangrijke periode voor wegvangen met een bestrijdingsoogmerk.

13. Waar kan ik meer informatie vinden over rivierkreeften?

EIS Kenniscentrum Insecten en andere ongewervelden - [Rivierkreeften \(eis-nederland.nl\)](http://Rivierkreeften(eis-nederland.nl))

Kennis- en Adviescentrum Dierplagen - [Amerikaanse rivierkreeft - kad](#)

Kennisplatform Rivierkreeft - [Home - Kennisplatform Rivierkreeft: Exoot uit de sloot!](#)

14. Ik heb een goed idee en wil het in de praktijk testen, maar dat mag niet volgens huidige regelgeving. Wat moet ik doen?

Als je een goed idee hebt dat je wilt testen in de praktijk, wacht dan tot we starten met de hackaton begin 2021. Tijdens de hackaton dagen we mensen uit om een goed idee uit te werken tot een proof-of-concept. Als de jury dan jouw idee als goed beoordeelt, dan kunnen we het in een proefsloot van de Wageningen Universiteit gaan testen.

15. Is er een prijsindicatie voor het bestrijden van de rivierkreeften?

Een prijsindicatie kunnen we niet geven, omdat op dit moment rivierkreeften in Nederland niet op grote schaal professioneel worden bestreden.

16. Mag ik een rivierkreeft meenemen of moet ik de kreeft doden?

De exotische rivierkreeften vallen onder de EU Exotenverordening. Dit betekent dat wanneer dieren zijn gevangen (particulieren mogen hiervoor geen beroepsvistuigen gebruiken), of op het land worden aangetroffen, de dieren niet mogen worden verspreid. Het is daarom verboden de kreeften te transporteren of naar andere wateren over te plaatsten. Eventueel mogen de dieren wel ter plekke in hetzelfde water worden teruggeplaatst. Ook mogen de dieren worden gedood, waarbij bij het doden vermijdbare pijn, stress en lijden voorkomen moeten worden (Wet dier en Wet natuurbescherming). Transport naar een locatie in kader van uitroeiing is wel toegestaan. Hierbij moeten dan wel alle passende

maatregelen worden getroffen om te voorkomen dat de dieren zich hierbij kunnen voortplanten, kunnen ontsnappen, of zich kunnen verspreiden. In de handel brengen van de dieren is nadrukkelijk niet toegestaan.